

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/73/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112225985
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1112225985.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členiek JUDr. Dariny Kuchtovej a JUDr. Zuzany Kučerovej, v právnej veci žalobcu: L. V., nar. XX.XX.XXXX, ul. P. Q. XX/XX, C. L., zastúpený: JUDr. Lubomír Müller, euroadvokát, Symfonická 1496/6 Praha 5, Česká republika, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I v Bratislave, č.k. 6C/78/2012-22 zo dňa 17.10.2014, do výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I v Bratislave č.k. 6C/78/2012-22 zo dňa 17.10.2014 v napadnutej časti **m e n í** tak, že žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia **n e p r i z n á v a**.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 6,64 eur s úrokom s omeškania vo výške 8,75 eur ročne od 07.08.2012 do zaplatenia. Žalovaného súčasne zaviazal nahradiť žalobcovi aj trovy právneho zastúpenia vo výške 48,46 eur k rukám jeho právneho zástupcu. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobou doručenou súdu dňa 09.08.2012 sa žalobca voči žalovanému domáhal náhrady nákladov trestného konania vo výške 6,64-EUR spolu s úrokmi z omeškania a náhrady trov konania. Nárok odôvodnil tým, že rozsudkom Vojenského obvodného súdu Prešov zo dňa 10.11.1981 sp. zn. T/167/81 bol žalobca odsúdený pre trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách k trestu odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 01.12.2011 sp.zn. 3 Nt/14/11-23 bola povolená obnova konania a odsudzujúci rozsudok bol zrušený. Následne uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 19.12.2011 č.k. 33Tv 3/2011-24 bolo trestné stíhanie žalobcu zastavené, pretože skutok nie je trestným činom. Následne žalobca podaním zo dňa 06.12.2012 požiadal žalovaného o odškodnenie, ale ten na žiadosť nereagoval. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca splnil zákonné podmienky pre priznanie odškodnenia v zmysle zákona č. 119/1990 Zb. a žalobe vyhovel. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p a zaviazal neúspešného žalovaného na náhradu trov konania žalobcovi v sume 48,46 Eur. Právny zástupca žalobcu si trovy právneho zastúpenia vyúčtoval v zmysle § 10 ods. 1, §16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za dva úkony právnej služby po 16,60 Eur (prevzatie veci a príprava zastúpenia, spísanie žalobného návrhu), spolu režijným paušálom 2x po 7,63 Eur.

2. Rozsudok napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný podaním doručeným súdu dňa 03.12.2014, v časti výroku o náhrade trov konania žalobcovi. Poukázal na to, že žalobca si žiadosťou doručenou žalovanému dňa 06.02.2012 uplatnil prostredníctvom právneho zástupcu podľa zákona č. 119/1990 Zb. odškodnenie za odsúdenie rozsudkom bývalého Vojenského obvodového súdu Prešov, pre trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 Tr. zák., za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov nepodmienečne. V predmetnej veci si uplatnil žalobca nárok vo výške 6,64 eur na zaplatenie nákladov pôvodného trestného konania. V ďalších konaniach

na Okresnom súde Bratislava I si samostatnými žalobami uplatnil ďalšie čiastkové nároky. Konkrétne v konaní pod sp.zn. 25C/149/2012 si uplatnil nárok na zaplatenie 109,54 eur; v konaní vedenom pod sp.zn. 9C/150/2012 si uplatnil nárok na zaplatenie 41,16 eur; v konaní vedenom pod sp.zn. 7C/149/2012 nárok na zaplatenie 1.991,64 eur; v konaní vedenom pod sp.zn. 21C/149/2012 si uplatnil nárok na zaplatenie 9,60 eur a v konaní vedenom pod sp.zn. 10C/150/2012 si uplatnil nárok na zaplatenie 1.955,37 eur. Vo všetkých uvedených súdnych konaniach bol žalobca zastúpený rovnakým advokátom, pričom čo do právneho základu išlo o jeden nárok na odškodnenie podľa § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. Jediným vysvetlením prečo si potom následne uplatnil nároky prostredníctvom niekoľkých čiastkových žalôb je podľa žalovaného to, že sa tým úmerne zvýšil počet úkonov právnej pomoci, a teda aj odmena za ich vykonanie. Takéto konanie má všetky znaky zneužitia práva a je šikanózne. Náhrada trov konania nemá smerovať k nejakej forme potrestania povinného účastníka, ale jedine k tomu, aby sa oprávnenej strane kompenzovali náklady, ktoré boli potrebné k účelnému uplatňovaniu alebo bráneniu práva. Žalovaný si je vedomý, že uplatnené nároky neuhradil včas, teda v 6-mesačnej zákonnej lehote, avšak táto skutočnosť nemôže byť dôvodom pre priznanie trov právneho zastúpenia v požadovanej výške. Na podporu svojho právneho názoru poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co/598/2012-50 zo dňa 30.11.2012. V tomto uznesení súd poukázal na postup žalobcu, ktorý konal v rozpore so zásadou účelnosti a hospodárnosti konania a nepriznal mu náhradu trov právneho zastúpenia. Žalovaný sa preto domáha, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že trovy konania žalobcovi v tomto drobnom spore neprizná, pretože sú neprimerané k hodnote predmetu sporu, resp. náhradu trov zníži.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podaním doručeným súdu dňa 20.12.2016. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v obdobných veciach pod sp.zn. 9Co/746/2014; 9Co/14/2015; 3Co/136/2014; 6Co/17/2015; 14Co/15/2015 a 7Co/46/2016. Podľa neho právne závery krajského súdu ako aj najvyššieho súdu v dovolaciach konaniach sú plne aplikovateľné aj na prípad žalobcu v prejednávanej veci. Tomuto vyjadreniu predchádzalo pôvodné vyjadrenie žalobcu k odvolaniu, ktoré bolo doručené súdu dňa 22.12.2014. Aj v tomto podaní poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v obdobných veciach pod inými číslami ako v doplnku svojho vyjadrenia. Pokiaľ ide o uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/598/2012, uvádzané v odvolaní žalovaného, žalobca poukázal na to, že toto uznesenie bolo pre neústavnosť zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS/210/2013 zo dňa 04.07.2013. Opätovne zdôraznil, že žalovaný v 6-mesačnej zákonnej lehote nereagoval na žiadosť žalobcu o odškodnenie. Preto musel individuálne zvážiť, aké dôkazy pre akú položku musí predložiť súdu a aká argumentácia môže pred súdom obstať. V tomto špecifickom prípade išlo o náhradu nákladov pôvodného trestného konania, kde je dokazovanie úplne odlišné, napr. o náhrade nákladov obhajoby alebo náhrady cestovného. Zamestnanci žalovaného by mali zvážiť, či namiesto jednoduchého mimosúdneho vybavenia veci je nutné písať mnohostránkové vyjadrenie k žalobám, resp. podávať opravné prostriedky. Domáha sa preto, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny a súčasne mu priznal aj náklady odvolacieho konania vo výške 24,64 eur.

4. K replike žalobcu podal žalovaný dupliku podaním doručeným súdu dňa 26.01.2017. Zotrval na svojej obrane čo do napadnutej časti rozsudku a poukázal na to, že v konaniach na Okresnom súde Bratislava I, ktoré súvisia s rovnakou žiadosťou žalobcu o odškodnenie, mu už bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, resp. si takúto náhradu uplatnil a nebola doposiaľ právoplatne rozhodnutá. Žalovaný zdôraznil, že pokiaľ by sa žalobca rozhodol uplatniť všetky svoje čiastkové nároky jedinou žalobou, tarifná hodnota veci by bola 4 113,95 Eur a základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon by bola 151,05 eur. Pri separátnom uplatnení v troch samostatných konaniach základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon predstavuje až 239,02 eur. Súčasne sa podaním viacerých žalôb znásobil aj počet úkonov právnej služby. Aj požadovanie režijného paušálu za úkon právnej služby - prevzatie veci v každej separátnej žalobe, je nutné považovať za rozporné s dobrými mravmi a nepoživajúce právnu ochranu. Je nepochybné, že k prevzatíu veci došlo len jedenkrát, a to pred podaním žiadosti o odškodnenie zo dňa 06.02.2012. Preto by mal právnemu zástupcovi žalobcu prináležať len jeden režijný paušál a celková tarifná odmena za predmetný úkon by nemala presiahnuť sumu, ktorá by právnemu zástupcovi prináležala v prípade uplatnenia odškodňovacích nárokov jednou žalobou. Zdôraznil aj to, že v prejednávanej veci ide o drobný spor, pretože žalovaná istina je len vo výške 6,64 eur, teda priznané trovy právneho zastúpenia sú 7,3 násobne vyššie ako je žalovaná pohľadávka. Domáha sa preto, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobcovi neprizná nárok na náhradu trov konania, alebo aby túto časť zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V obdobnej veci už rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením pod č.k. 14Co/503/2015-29 zo dňa 23.11.2015 a nepriznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvostupňového konania.

5. V priebehu odvolacieho konania vstúpil do platnosti zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, účinný od 1.7.2016. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Odvolací súd preto prejednal odvolanie žalovaného v rozsahu podľa § 365 ods. 3 CSP a dospel k záveru že je dôvodné.

6. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie o náhrade trov konania za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku bol súd povinný vychádzať zo všetkých základných zásad ovládajúcich civilný proces. Teda okrem dispozičnej zásady, ktorá oprávňuje žalobcu rozhodnúť sa koho a v akom rozsahu bude žalovať, aj zásadu hospodárnosti a účelnosti vynaložených trov konania. Pokiaľ sa žalobca v prejednávanej veci rozhodol čiastkové nároky z tej istej žiadosti o odškodnenie za nezákonné odsúdenie uplatniť samostatnými žalobami, je to jeho výlučné právo. Povinnosťou súdu však bolo v tejto súvislosti riadne preskúmať, či uplatnené trovy právneho zastúpenia sú skutočne účelne a hospodárne vynaložené. Prvostupňový súd sa v prejednávanej veci touto zásadou neriadil. Sú dôvodné odvolacie námietky žalovaného, že podaním čiastkových žalôb z tej istej žiadosti o odškodnenie sa zvýšil nielen počet úkonov právnej pomoci, ale sa neúmerne zvýšila aj ich základná tarifná hodnota. V konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I už bola žalobcovi v súvislosti s jeho nárokmi na odškodnenie právoplatne priznaná náhrada trov konania. V konaní pod sp. zn. 25C/149/2012 vo výške 24,23 Eur, pod sp. zn. 10C/150/2012 vo výške 446,50 Eur, pod sp. zn. 7C/149/2012 vo výške 267,06 Eur, a pod sp. zn. 9C/150/2012 vo výške 73,10 Eur. Navyše v prejednávanej veci ide o tzv. bagatelný spor o sumu 6,64 Eur. Žalobca si uplatnil trovy vo výške 48,47 Eur, teda vo výške viac ako 7-násobku žalovanej istiny. Súd prvej inštancie mal preto zohľadniť aj ustanovenie § 150 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Aj za účinnosti nového procesného predpisu naďalej platí zásada účelnosti a hospodárnosti vynaložených trov konania, na ktorú je povinný prihliadať aj odvolací súd.

7. Z uvedených dôvodov a aj s prihliadnutím na už priznané trovy právneho zastúpenia v súvisiacich súdnych konaniach žalobcovi, odvolací súd rozsudok v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil, a žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

8. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný a vznikol mu podľa § 255 ods. 2 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, súd mu tento nárok nepriznal.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0. (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha - dovolací návrh (§ 428 CSP).